

Any de constitució: 1977

Superfície protegida: 30.120 ha

Accessos:

- Carretera**
 - Autopistes AP-7
 - Carreteres C-17, C-25 i C-32
- Tren**
 - Estacions de Renfe d'Aiguafreda, Breda, el Figaró, la Garriga, Riells i Viabrea, Sant Celoni, Santa Maria de Palautordera i Seva (estació de Balenyà).
- Autobús**
 - Hispano-Hilariense. Tel. 972 245 012
 - Barcelona Bus. Tel. 902130 014

Tel. 938 475 102 www.diba.cat/parcsn/montseny

Parc Natural del Montseny

Reserva de la biosfera

El Parc Natural del Montseny forma part de la serralada Litoral catalana i s'aixeca entre les comarques d'Osona, el Vallès Oriental i la Selva. Ocupa una extensió de 30.120 hectàrees distribuïdes en divuit municipis. Els límits naturals del Parc són la riera d'Arbúcies, els cursos alts de la riera Major i del riu Gurri, el riu Congost i la depressió del Vallès. Les altituds màximes són el turó de l'Home (1.706 m), les Agudes (1.703 m) i el Matagalls (1.697 m).

Ecològicament, el Parc és un mosaic de paisatges mediterranis i centreeuropeus situat al sud d'Europa i a tocar de grans conurbacions metropolitanes. La biodiversitat extraordinària i la petjada cultural que l'home hi ha deixat al llarg dels temps, presenten un valor universal que ha inspirat artistes, intel·lectuals i científics, i que desvetlla l'interès de les persones que el visiten. La UNESCO el va declarar Reserva de la Biosfera el 1978.

1

Parc Natural del Montseny

L'empedrat de Morou

Itinerari amable per les fagedes esplèndides que envolten el Morou, el cim germà del turó de l'Home. La passejada ens permet conèixer la característica seqüència de descomposició del granit d'aquest sector del Parc.

FITXA TÈCNICA

ITINERARI A PEU SENYALITZAT I AUTOGUIAT

Itinerari senyalitzat amb fites destacades amb marques de color carbassa.

Fullet disponible als punts d'informació del Parc i a www.diba.cat/parcsn

Distància:
5.500 m

Durada:
2 h

Dificultat:

Punt d'inici:
Centre d'Informació
Can Casades.
Carretera BV-5114, de Sant
Celoni a Viladrau, km 21
Tel. 938 475 113

Altitud mínima:
980 m

Altitud màxima:
1.240 m

1 La castanyeda

A l'inici de la ruta, un camí en lleugera pujada ens endinsa en una extensa castanyeda, l'aspecte de la qual pot variar molt segons l'estació de l'any. Des de l'època dels romans, l'home ha plantat aquest arbre per obtenir-ne fusta, i també pels fruits, les castanyes. Tradicionalment, al Montseny s'explotava en règim de rebrot: els troncs es tallaven arran de terra per tal que les perxes rebrotessin de la soca. Les perxes es feien servir antigament en la construcció de bocois.

2 El pla de Mulladius

Arribem a una àrea planera formada per l'erosió del granit, que genera una característica sorra groguenca: el sauló. La vegetació de l'indret està integrada per prats i ginebrons, tot i que més tard arribem a una esponerosa fageda.

3 L'empedrat de Morou

En arribar en aquest paisatge sorprenent obtenim una panoràmica espectacular sobre la vall de Santa Fe, la depressió del Vallès i la serralada Litoral. L'indret ens ofereix també una il·lustració didàctica de la seqüència de descomposició de la roca, que condueix del granit fins al sauló.

4 La fageda

L'itinerari ens brinda ara una esplèndida visita a la fageda, formació boscosa que recull, com poques, els canvis cromàtics estacionals. La primavera arrenca amb els colors tendres que apunten el renéixer de la muntanya. La fauna, com la vegetació, també inicia el cicle vital. L'estiu és d'un verd lluent, i s'omple amb les notes càlides del brunzir dels insectes. La tardor és l'explosió dels grocs, torrats i vermells encesos, i l'aire es teneix dels perfums humits de la molsa i els bolets.

5 L'embassament

Finalment arribem al cèlebre pantà de Santa Fe. Bastit al principi del segle xx per produir energia elèctrica, avui està tan integrat en el paisatge com en la memòria popular, ja que seria difícil imaginar la vall sense la presència de l'embassament. Moltes espècies de fauna també en depenen.

2

Parc Natural del Montseny

El sot de l'Infern

Aquesta bonica ruta ens porta a recordar les antigues feines bosqueroles. Veurem una castanyeda explotada en règim de perxada i un alzinar amb una fidel reproducció d'una antiga barraca de carboners.

FITXA TÈCNICA

ITINERARI A PEU SENYALITZAT I AUTOGUIAT

Itinerari senyalitzat amb fites destacades amb marques de color groc.

Fullet disponible als punts d'informació del Parc i a www.diba.cat/parcsn

Distància:
3.500 m

Durada:
1 h i 30 m

Dificultat:

Punt d'inici:

aparcament de l'àrea d'esplai de la plana del Coll, carretera de la Costa de Montseny a Santa Fe i al turó de l'Home, a uns dos quilòmetres de la Costa de Montseny

Altitud mínima:
820 m

Altitud màxima:
940 m

1 La panoràmica del turó de l'Home

Des de l'inici del recorregut tenim una bona panoràmica del turó de l'Home, el cim més alt del Parc (1.706 m), on veiem l'observatori meteorològic impulsat l'any 1932 per l'eminent meteoròleg Eduard Fontserè. De la carena cap a la vall, els prats subalpins, propers al cim, són rellevats per les fagedes i, més avall, pels alzinars, que sovint l'home ha substituït per plantacions de castanyers.

2 Els castanyers vells

En aquest punt arribem a una castanyeda ben constituïda, amb exemplars madurs. Com a curiositat, podem dir que l'escorça d'aquests arbres és viva, mentre que l'interior sovint es podreix i queda buit, fet ben conegut pels pastors, que aprofitaven la cavitat com a aixopluc.

3 L'alzinar

L'alzina és l'arbre que caracteritza millor els nostres paisatges mediterranis autòctons. La fusta d'alzina era la base tradicional per elaborar el carbó vegetal. Precisament, en arribar al pla de la Pomera, trobem la reproducció d'una barraca de carboners, amb la plaça carbonera.

4 La perxada

Es tracta d'una castanyeda explotada en règim de rebrot per aprofitar les perxes, tronc llargs i rectes que broten de la soca i que, en els temps de l'exportació d'aiguardent a Amèrica, s'aprofitaven per fer bótes de vi i licor. Avui, les alzines van recuperant l'espai del qual van ser desplaçades quan s'hi van plantar els castanyers.

5 El sot de l'Infern

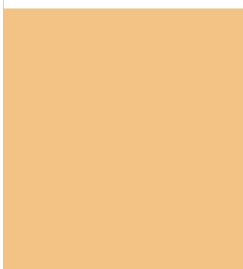
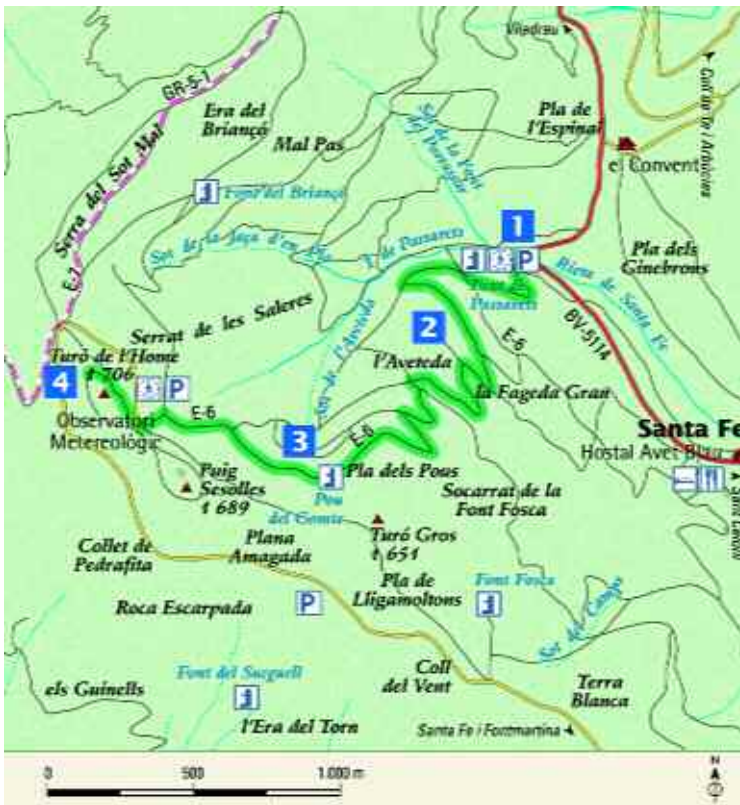
El microclima del sot i l'abundor d'aigua afavoreixen el creixement del bosc de ribera. Els arbres més propers al curs d'aigua són els verns. Més lluny hi trobem altres espècies, com ara els avellaners i els trèmols. El sotabosc està encatifat de falgueres i l'ambient és frescal, sobretot en els dies calorosos de l'estiu.

3

Parc Natural del Montseny

De Santa Fe a Passavets i al turó de l'Home

Ascensió al turó de l'Home per un dels accessos més espectaculars: l'avetosa de Passavets. A mig camí, la font de Passavets ens ofereix aigua fresca per agafar força quan comença el pendent fort de l'ascensió.

FITXA TÈCNICA

ITINERARI A PEU SENYALITZAT

Itinerari senyalitzat amb fites
destacades amb marques
de color grana.
Més informació
a www.diba.cat/parcsn

Distància:
5.050 m

Durada:
1 h i 45 m

Dificultat:

Punt d'inici:

Can Casades (aparcament
de Santa Fe), carretera de Sant
Celoni a Viladrau, km 21
Tel. 938 475 113

Altitud mínima:
1.140 m

Altitud màxima:
1.706 m

1 La font

La font de Passavets, molt ben arranjada, es troba a tocar de la carretera. Es tracta d'un indret molt freqüentat per visitants i excursionistes. A escassa distància podem observar encara una poua de neu, excavació que tradicionalment s'utilitzava per mantenir glaçada la neu més enllà de la primavera.

2 L'avetosa de Passavets

El punt de més interès de la ruta és aquest bosc d'avets. Actualment hi ha dues petites avetoses al Montseny: aquesta de Passavets i una altra a l'obaga del Matagalls. L'avet pot arribar als 50 metres d'alçada i es reconeix pel seu port cònic. Aquesta figura estilitzada és, sens dubte, la que va inspirar Guerau de Liost, el poeta del Montseny, en la composició del poema *Avets i faigs*. Les del Parc Natural són les avetoses més meridionals de la península Ibèrica. Creixen als vessants més obacs dels cims i sempre en contacte amb la fageda.

3 Els Rocs Cremats

Un aflorament de pissarres negres és, sens dubte, a l'origen del topònim dels Rocs Cremats. Aquest turó de roca nua ens ofereix una bona vista panoràmica sobre l'avetosa que acabem d'abandonar i sobre les fagedes del Morou. A partir d'aquest punt, el camí discorre entre prats. La forta inclinació, la manca de sòl, el vent fort i les baixes temperatures són els condicionants desfavorables que marquen el límit altitudinal del bosc.

4 El turó de l'Home

El sostre del Montseny (1.706 m) té una silueta peculiar: segons la veu popular, és la d'un home ajagut, l'home mort. Al cim trobem l'observatori promogut el 1932 per Eduard Fontserè (1870-1970), un dels principals meteoròlegs i sismòlegs catalans. A una banda de la carena podem veure el puig Sesolles i, a l'altra, més lluny, les Agudes.

4

Parc Natural del Montseny

De coll Formic al Matagalls

L'ascensió al Matagalls des de coll Formic és una tradició de l'excursionisme montsenyenc. Des del cim gaudim d'una bona vista panoràmica del conjunt del massís amb els contraforts osonencs.

FITXA TÈCNICA

ITINERARI A PEU SENYALITZAT

Itinerari senyalitzat amb fites amb dues ratlles horitzontals, de color blanc la superior i vermell la inferior (GR).
Més informació a www.diba.cat/parcsn

Distància:
3.400 m

Durada:
1 h i 30 m

Dificultat:

Punt d'inici:

coll Formic. Carretera de Santa Maria de Palautordera a Seva, km 26,4

Altitud mínima:
1.145 m

Altitud màxima:
1.697 m

1 Sant Andreu de la Castanya

En la primera part de l'itinerari podem observar una típica masia montsenyenca. Es tracta de Santandreu de la Castanya, un mas dedicat encara a la cria de bestiar i a alguns aprofitaments agrícoles. A la banda esquerra del camí veiem un dels arbres més monumentals del Parc Natural: l'alzina de Santandreu.

2 La poua de neu

Entre prats subalpins i landes, arribem al pla de la Barraca. En aquest punt observarem, al terra, una concavitat: és una poua de neu. Les poues de neu eren sots de dimensions mitjanes fets a l'obaga del bosc i a força alçada, per tal que la neu acumulada durant l'hivern es mantingués glaçada el major temps possible i es pogués aprofitar a la primavera i, fins i tot, a l'estiu. El gel era cobert amb brancatge i fulles.

3 El collet de l'Estanyol

És des d'aquest punt que es comença a veure la magnífica creu que corona el cim del Matagalls. Hem fet, aproximadament, la meitat del camí, i encara ens queda la part més feixuga. Al llarg d'aquest tram podem observar la frontera de vegetació entre les fagedes i els prats alpins. Aquests darrers ja dominen el paisatge, però encara hi trobem alguns peus de faig.

4 El Matagalls

La segona altitud del Montseny (1.697 m) ha estat de sempre un lloc de pelegrinatge excursionista. La creu que corona el cim, els orígens de la qual es remunten al segle XVI o XVII, ha fet que, temps enrere, algunes persones coneguessin la muntanya amb el nom de "la Creu". El Matagalls també és la fita de l'aplec que es fa anualment, des de 1950, cada segon diumenge de juliol.

5

Parc Natural del Montseny

De Tagamanent al turó de Tagamanent

La ruta ens endinsa en els ambients naturals propis del sector occidental del massís, dominats per l'alzinar i la vegetació mediterrània. Al final arribem al turó de Tagamanent, coronat per l'església de Santa Maria.

FITXA TÈCNICA

ITINERARI A PEU PARCIALMENT SENYALITZAT

Itinerari parcialment senyalitzat en el tram collet de Sant Martí - turó de Tagamanent, amb fites destacades amb marques de color marró. Més informació a www.diba.cat/parcsn

Distància:
10.500 m

Durada:
2 h i 30 m

Dificultat:

Punt d'inici:

Punt d'Informació de la Pedralba

Altitud mínima:
370 m

Altitud màxima:
1.055 m

1 Tagamanent

L'element més conegut del petit poble de Tagamanent és el turó del mateix nom, que amb una característica silueta corona el sector occidental del Parc Natural i separa la Calma del Congost. Altres elements patrimonials són les esglésies de Sant Martí i de Sant Cebrià de la Mora, l'estela del pla de la Calma —o Sitja del Llop— i diverses masies.

2 La vegetació mediterrània

L'alzinar és la vegetació mediterrània més característica. És una formació densa, amb un sotabosc espès que sovint el fa impenetrable. L'alzinar és també el bosc més abundant al Montseny, per bé que no tingui l'atractiu popular de què gaudeix la fageda. En aquest sector del massís les valls són fosques, però, en arribar al pla de la Calma, s'obre una panoràmica àmplia. A més, si caminem en silenci, podrem observar alguns ocells, com ara el pit-roig o la merla, o bé sentir el seu cant.

3 El turó de Tagamanent

Cap al final de la ruta destaca el turó de Tagamanent (1.055 m), que s'aixeca sobre un conjunt de cingles de roca calcària. Situada sobre el punt més alt del cim del Tagamanent, l'església de Santa Maria és d'estil romànic i està documentada des del segle x. En els darrers anys ha gaudit d'un acurat procés de restauració. Si volem perllongar l'itinerari, podem visitar les masies del Bellver i l'Agustí, recentment restaurades. La Casa Museu l'Agustí és actualment un museu etnològic dedicat a mostrar la vida rural del Montseny a principi del segle xix. Disposa d'un servei de visita guiada. Al seu torn, el Bellver és una impressionant masia originària del segle xiv. La casa disposa d'un punt d'informació del Parc, servei de bar i restauració.

4 La Calma

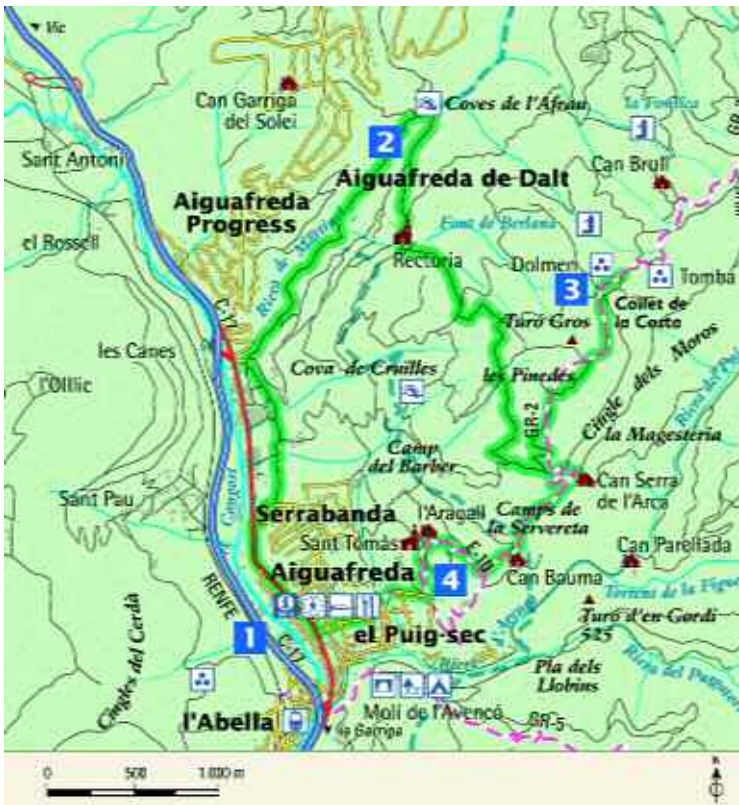
Des del turó de Tagamanent tenim una bona vista del pla de la Calma. Es tracta d'una extensió àmplia dominada per la landa, una formació arbustiva. La landa ocupa els terrenys que de forma natural corresponien als boscos i que han estat explotats tradicionalment per la ramaderia i l'agricultura.

6

Parc Natural del Montseny

Aiguafreda de Dalt

L'itinerari ens porta a conèixer l'antiga parròquia d'Aiguafreda de Dalt, i alguns altres elements patrimonials, entre els quals destaquen diverses masies, les tres esglésies del municipi i el dolmen del pla del Boix.

1 Aiguafreda

El poble d'Aiguafreda s'estructura al voltant del riu Congost i de la carretera que uneix Barcelona amb la comarca d'Osona. Eminentment boscos, en l'actualitat ha substituït l'activitat agrícola i ramadera per la turística, en la qual té un paper determinant el Parc Natural. És molt recomanable la visita al conjunt de torres modernistes i noucentistes, d'una gran bellesa. Completen els atractius una interessant oferta gastronòmica.

2 Aiguafreda de Dalt

Cap a final del segle XVI, el petit poble d'Aiguafreda de Dalt va perdre la condició de parròquia en favor de la capella de la Concepció d'Aiguafreda de Baix, l'actual Aiguafreda. L'església d'Aiguafreda de Dalt va ser fundada per Emma, abadessa, filla de Guifré el Pelós. Va ser consagrada el 5 d'agost de 898 pel bisbe Gotmar, i dedicada a Sant Martí del Congost. La construcció que veiem avui, però, data del segle XII i forma conjunt amb la rectoria. Sota el temple hi ha una cripta amb vestigis d'enterraments tardoromans i visigòtics.

3 Els dolmens de la serra de l'Arca

Cap al final de l'itinerari tenim l'ocasió de conèixer els dolmens d'Aiguafreda i del pla del Boix. Els dolmens montsenyencs han estat trobats majoritàriament a la serra de l'Arca, entre Aiguafreda i el Brull, i daten del final del neolític, al voltant del segon mil·lenni abans de Crist. Són sepulcres megalítics, a l'interior dels quals s'inhumaven els cadàvers envoltats de les seves armes i d'algunes ofrenes. La paraula actual prové de l'expressió bretona *taol men*, que significa "taula de pedra".

4 Els pous de l'Avencó

La part final de l'itinerari ens permet visitar l'ermita de Sant Miquel de Canyelles i l'església romànica de Sant Salvador de l'Avencó. Molt a prop, podem fer una visita als pous de glaç de l'Avencó. Pertanyents al municipi de Tagamanent, encara que molt a prop d'Aiguafreda, aquests pous de glaç es van utilitzar fins a la dècada de 1940. Avui en podem veure les restes prop de la masia que els dona nom.

FITXA TÈCNICA

ITINERARI A PEU SENYALITZAT I AUTOGUIAT

Itinerari senyalitzat amb fites destacades amb color groc. Fullet disponible al punt d'informació del Parc a Aiguafreda. Més informació a www.diba.cat/parcsn

Distància:
7.500 m

Durada:
2 h i 55 m

Dificultat:

Punt d'inici:
punt d'informació del Parc a Aiguafreda.
Parc de la Carretera, s/n
Tel. 938 440 154

Altitud mínima:
410 m

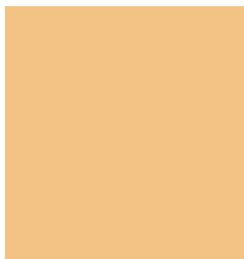
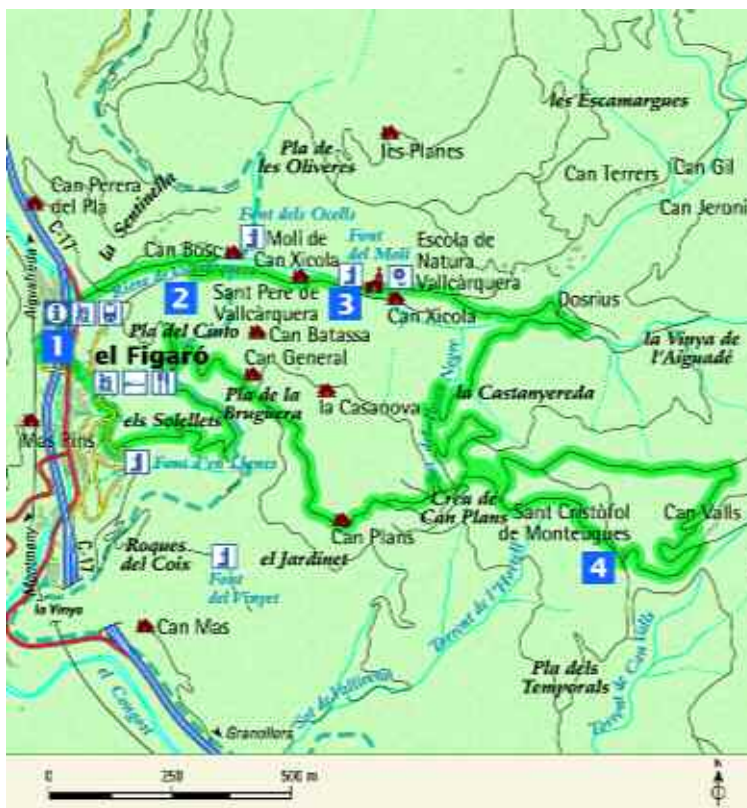
Altitud màxima:
680 m

7

Parc Natural del Montseny

Del Figaró a Sant Cristòfol de Monteugues

Excursió per Vallcàrquera, que ens porta a conèixer les antigues parròquies de Sant Pere de Vallcàrquera i Sant Cristòfol de Monteugues. Destaquem el bon estat de conservació dels boscos de ribera i les panoràmiques sobre el Congost.

FITXA TÈCNICA

ITINERARI A PEU SENYALITZAT I AUTOGUIAT

Itinerari pendent de senyalització, prevista de color verd. Fullet disponible al Punt d'Informació de l'Estació a Figaró-Montmany, a www.elfigaro.net i a www.diba.cat/parcsn

Distància:
9.000 m

Durada:
3 h

Dificultat:

Punt d'inici:
Punt d'Informació de l'Estació a Figaró-Montmany
Estació Renfe
Tel. 938 429 361

Altitud mínima:
320 m

Altitud màxima:
760 m

1 L'itinerari

El recorregut presenta dos sectors ben diferenciats. El primer, que transcorre pel fons de la vall de Vallcàrquera, és planer i segueix la riera del mateix nom, i coincideix amb la ruta dels arbres de Vallcàrquera, que està senyalitzada. El segon sector, més dur, és pròpiament muntanyenc, amb la pujada fins a Sant Cristòfol i la baixada cap al Figaró.

2 La riera de Vallcàrquera

A l'inici de la passejada trobem la font de la Noguera Punxeguda, un lloc encisador i tranquil. Després seguim en paral·lel la riera de Vallcàrquera, una de les més ben conservades del riu Congost. Durant el recorregut podrem observar una verneda ben constituïda, acompanyada de freixes, oms i avellaners. En aquest tram també destaquem el castanyer de Ciment, una antiga cavorca reomplerta de ciment, i la font del Molí, adjacent a un antic molí avui mig colgat per la vegetació. Durant la dècada de 1920, algun veí del Figaró va generar electricitat per primer cop en aquest molí.

3 Sant Pere de Vallcàrquera

Petita església d'origen romànic reformada durant el segle XVII. Durant molts anys l'església va ser el centre parroquial del nucli de Vallcàrquera, un dels bressols de l'actual municipi del Figaró-Montmany. A partir d'aquest punt, l'avellanosa substitueix la verneda i, encara després, comencem a enfilar-nos i trobem clapes d'alzinar. Finalment arribem a una castanyeda antigament explotada en règim de perxada.

4 Sant Cristòfol de Monteugues

L'església de Sant Cristòfol va ser un altre dels nuclis parroquials del municipi. Esmentada per primer cop l'any 1021, està envoltada d'antigues llegendes. Diuen, per exemple, que va ser Carlemany el responsable de la construcció de l'església. Durant la resta del camí, encara som a temps d'observar un petit bosc d'alzines sureres i la cova de l'Home Mort. Finalment, el camí davalla de nou cap al poble del Figaró.